

Factsheet slachthuizen

Stavaza per 27 oktober 2020

Onderwerp: slachthuizen	
Kernboodschap	Samenvatting: Er zijn op dit moment geen grote brandhaarden in slachthuizen wel een aantal clusters van besmettingen, maar de betreffende GGD'en geven aan dat deze niet zorgwekkend zijn. We gaan de GGD'en vragen om toch weer steekproeven te doen (moet nog met hen besproken worden) Toelichting: • In het voorjaar waren er in een aantal slachthuizen brandhaarden; het percentage besmette medewerkers was veel hoger dan in de de samenleving. Het betrof hier in alle gevallen arbeidsmigranten. • Door de betreffende Veiligheidsregio's zijn, in samenwerking met GGD'en maatregelen getroffen waarbij sommige slachthuizen enige tijd gesloten zijn geweest. Met de slachthuizen zijn afspraken gemaakt om herhaling te voorkomen. • Zo zijn er onder andere aanpassingen ten aanzien van het vervoer (busjes/eigen vervoer) gedaan worden er gezondheidschecks bij binnenkomst met bijvoorbeeld temperatuurmetingen en vragenlijsten. • Ook zijn er aanpassingen gedaan in de ventilatie en schoonmaak en wordt gezorgd voor voldoende onderlinge afstand tijdens het werk en lunchpauzes, waar ook op wordt toegezien. Sommige slachthuizen laten zelf testen uitvoeren. • Tot een paar dagen geleden waren er geen signalen dat er nieuwe uitbraken/brandhaarden zijn geweest. • Afgelopen woensdag en donderdag lijken er toch weer uitbraken te zijn geweest in een aantal vleesverwerkende bedrijven (geen slachthuizen). • De betreffende GGD'en zijn betrokken en hebben aangegeven dat het geen zorgwekkende casussen betreft en dat er zeker geen sprake is van brandhaarden. De bedrijven hebben allen maatregelen genomen om verdere besmettingen te voorkomen. <i>NB De GGD'en hebben de laatste maanden geen risicogerichte steekproeven meer uitgevoerd omdat daar geen aanleiding toe was. We zijn in overleg met de GGD'en en GGD-GHOR over het uitvoeren van steekproeven bij een aantal slachthuizen, vanwege het feit dat de besmettingen in de samenleving fors zijn opgelopen, en er toch een aantal clusters van besmettingen zijn geconstateerd.</i> <i>De IGJ is begonnen met een onderzoek naar commerciële teststraten. We kunnen de IGJ vragen hierbij in ieder geval ook de teststraten van de slachthuizen te betrekken. Is nog niet besproken met IGJ.</i>
Argumentatie	• Naar aanleiding van alle besmettingen in de vleesverwerkende industrie zijn er door de brancheorganisaties protocollen opgesteld voor de slachthuizen om de RIVM-richtlijnen na te leven. • GGD Hart van Brabant heeft een plan van aanpak voor de GGD opgesteld over hoe te handelen bij een uitbraak in een slachthuis en wie te betrekken op welk moment. Dit plan van aanpak is ter beschikking is gesteld aan alle DPG-en de afspraak is om dit landelijk te hanteren. • In uw brief aan de Tweede Kamer van 4 juni 2020 heeft u aangegeven dat de GGD'en risicogericht en gefaseerd steekproeven zullen doen in de slachthuizen cq de vleesverwerkende industrie. • Naar aanleiding van de aanbevelingen van het Aanjaagteam Arbeidsmigranten onder leiding van Emiel Roemer is een Samenwerkingsplatform

	Arbeidsmigranten en COVID-19 (tactisch-operationeel) opgericht met daaraan gekoppeld een Landelijke Regietafel (beleidsmatig). • De problematiek van de brandhaarden in de slachthuizen was breder dan alleen de slachthuizen; het is een problematiek die te maken heeft met de situatie van arbeidsmigranten en speelt op drie niveaus, namelijk wonen, vervoer en werk. • Op het niveau van werk en vervoer zijn maatregelen getroffen, voor wat betreft de woonsituatie is dat veel lastiger omdat de verantwoordelijkheid daar bij gemeenten ligt. • Volgens alle partijen (GGD, Veiligheidsregio, ISZW en NVWA) houden de eerder getroffen slachthuizen zich goed aan de regels, mede ingegeven door economisch belang waaronder export naar China. De grote slachthuizen hebben onder andere een eigen teststraat opgezet. • Tot 20 oktober zijn er in de cijfers geen uitbraken in slachthuizen te zien. Er zijn weliswaar medewerkers die besmet zijn, maar dat zijn er maar een handje vol en zeker niet meer dan in de samenleving als geheel. • Op 22 en 23 oktober werden een aantal grote clusters van besmettingen gemeld in twee vleesverwerkende bedrijven (geen slachthuizen), twee andere bedrijven met Poolse arbeidsmigranten en een in de pluimvee sector. De betreffende GGD'en zijn betrokken en hebben aangegeven dat het geen zorgwekkende casussen betreft en dat er zeker geen sprake is van brandhaarden. De bedrijven hebben allen maatregelen genomen om verdere besmettingen te voorkomen. • Ook is de landelijke regietafel bijeen geroepen.
Politieke afspraken (regeerakkoord, convenant, coalitieafspraken e.d.)	• In de brief van 4 juni jl heeft u aangegeven dat de GGD'en risicogericht en gefaseerd de medewerkers van slachthuizen middels steekproeven zullen testen. Dit omdat het testen van alle medewerkers niet mogelijk is. • De motie Ouwehand waarin de regering wordt verzocht, vanuit het oogpunt van de volksgezondheid landelijk de regie te nemen bij het tegengaan van de verdere verspreiding van het coronavirus in de vleesindustrie • De motie Van Esch waarmee de regering wordt verzocht te komen met een landelijk plan van aanpak voor de bestrijding van het coronavirus in de vleesindustrie, gericht op het voorkomen en tijdig opsporen van nieuwe brandhaarden > beide moties worden afgedaan met de oprichting van het Samenwerkingsplatform arbeidsmigranten en COVID-19 en de Landelijke Regietafel. • Plan van aanpak is bijgevoegd.
Feiten&cijfers	• Afgelopen woensdag en donderdag werden er een aantal clusters van besmettingen genoemd bij bedrijven waar arbeidsmigranten werken: 1. In een vleesverwerkingsfabriek in regio den Haag, waar eerder (juli 2020) ook al een uitbraak speelde, zijn wederom positieve gevallen gemeld. Het betreft met name arbeidsmigranten. In het bedrijf is zeer veel omgevingsgeluid, waardoor afstand houden niet altijd mogelijk is en/of er geschreeuwd moet worden. In totaal (inclusief de eerdere gevallen) zijn er 36 mensen positief getest. 2. Op een industrieterrein in Pijnacker zijn clusters gaande bij 2 bedrijven. Door de afstand tussen de bedrijven zijn deze waarschijnlijk niet aan elkaar gerelateerd in werksetting. In het ene bedrijf zijn 10 positieve personen, in het andere bedrijf 14. Het betreft in alle gevallen Poolse arbeidsmigranten. 3. In een vleesverwerkingsbedrijf in Rotterdam is een cluster gerapporteerd van nu 17 positieve medewerkers. Op het bedrijf van circa 200 werknemers is een groep van 50 personen blootgesteld. Mogelijk breidt het cluster zich nog uit. Er zijn in overleg met de GGD extra maatregelen toegepast binnen het bedrijf.

	4. Na 6 positieve werknemers (teststraat) zijn vervolgens 40/191 overige werknemers positief bevonden (uit screening met sneltest) op ei-pluimveebedrijf GGD Gelderland Zuid. Initiatief om te screenen bedrijf kwam van management. Afgelopen vrijdag inspectie bedrijf door GGD. 5. Het samenwerkingsplatform arbeidsmigranten en COVID-19 heeft in de periode van 1 september tot en met 10 oktober 7 gezamenlijke inzetten gedaan (ISZW, NVWA, GGD en/of politie, brandweer en gemeente) aan de hand van meldingen. De meldingen hadden betrekking op arbeidssituatie, woonsituatie of vervoerssituatie van arbeidsmigranten). • De betreffende GGD'en hebben, toen de secretaris van het Samenwerkingsplatform arbeidsmigranten en COVID-19 om informatie verzocht, aangegeven dat het hier geen zorgwekkende casussen betrof en er geen sprake was van brandhaarden. • Wat wel opviel is dat de GGD andere partners, zoals de Veiligheidsregio niet geïnformeerd heeft, tegen de afspraken in. De GGD'en zullen opnieuw de instructie krijgen om clusters van besmettingen waar arbeidsmigranten bij betrokken zijn dit te melden bij de Veiligheidsregio. • • <i>Steekproeven door GGD in mei en juni</i> • In mei en juni zijn er diverse steekproeven gedaan. Bij Van Rooi Meat in Helmond zijn twee steekproeven gedaan waarbij 21 respectievelijk 31 medewerkers positief testen. Bij Vion Groenlo is een steekproef en een 100% test gedaan met 45 respectievelijk 147 positieve geteste medewerkers. Bij Vion Boxtel testte 17% van de 117 personen in de steekproef positief. Bij Westfoort in IJsselstein is het personeel vrijwillig getest waarbij ongeveer 6% positief van de medewerkers werd bevonden. • Al deze casussen zijn in eerdere brieven aan de Kamer en in antwoorden op vragen vanuit de Kamer al gemeld. • • <i>Steekproeven door GGD vanaf 1 juli</i> • Negen GGD'en hebben gemeld dat er geen slachthuizen in hun regio zijn of alleen kleine slachthuizen met een zeer gering aantal medewerkers waardoor steekproeven niet aan de orde zijn. • De andere GGD'en gaven aan allemaal contact te hebben gehad of nog steeds in contact te staan met de slachthuizen in hun regio. • Sinds de brandhaarden in mei en juni zijn er geen signalen meer geweest van nieuwe brandhaarden in slachthuizen. • Daarom hebben er, op één regio na, geen risicogerichte steekproeven meer plaats gevonden. GGD Noord-en Oost Gelderland heeft in juli nog vier steekproeven gehouden bij Vion in Groenlo. In totaal zijn 100 medewerkers getest waarbij geen besmettingen werden aangetroffen. • De brandhaarden die er voor de zomer waren, hebben wel geleid tot onder andere aanpassingen ten aanzien van het vervoer (busjes/eigen vervoer) en gezondheidschecks die worden uitgevoerd bij binnenkomst met bijvoorbeeld temperatuurmetingen en vragenlijsten. • Ook zijn er aanpassingen gedaan in de ventilatie en schoonmaak en wordt gezorgd voor voldoende onderlinge afstand tijdens het werk en lunchpauzes, waar ook op wordt toegezien. Sommige slachthuizen laten zelf testen uitvoeren. • Al deze maatregelen samen maken dat het risico op het ontstaan van brandhaarden in slachthuizen zo goed als mogelijk wordt beperkt.
Overig (zoals heikele punten en pers)	Er zijn de afgelopen maanden heel veel Kamervragen gesteld over de slachthuizen waar besmettingen zijn geconstateerd, met name Vion Boxtel en Van Rooi Meat in Helmond. En dan met name over de reden waarom er niet bij

	beide slachthuizen dezelfde maatregelen genomen zijn. Het antwoord daarop is steeds hetzelfde: namelijk dat het aan de voorzitter van de veiligheidsregio in het kader van infectieziekten bestrijding is om per geval de meest geëigende (beheers)maatregelen te nemen. Dat betekent in de praktijk dat op basis van de geconstateerde situatie in slachthuizen in enkele gevallen besloten is een bedrijf tijdelijk stil te leggen, terwijl dat in andere gevallen niet als noodzakelijk werd beoordeeld. In alle gevallen was het belang van de volksgezondheid leidend. De voorzitter van de veiligheidsregio wordt hierover geadviseerd door de GGD. Daarbij wordt ook informatie gebruikt van de rijksinspecties en het bedrijf zelf. PvdD blijft er daarnaast op hameren dat u heeft aangekondigd dat er steekproeven genomen zouden worden. Als antwoord is steeds gezegd dat er gekozen is voor een risicogerichte en gefaseerd benadering. In de laatste set Kamervragen (die nog niet beantwoord is) en in het debat van twee weken geleden heeft mw. Van Esch gevraagd naar het aantal steekproeven dat genomen is, waar ze genomen zijn en wat de uitkomsten zijn. Deze steekproeven zijn gedaan tijdens de 1^e golf van besmettingen en betrof de drie grote slachthuizen waar brandhaarden zijn aangetroffen namelijk VION Boxtel, VION Groenlo en Van Rooi Meat Helmond. Deze bedrijven hebben daarna strenge maatregelen genomen om besmettingen te voorkomen waaronder gezondheidschecks aan de poort en VION heeft zelf een teststraat ingericht. Bij VION Groenlo zijn in juli nog 4 steekproeven gedaan maar daar zijn geen besmette medewerkers aangetroffen. De andere GGD'en hebben sinds 1 juli geen steekproeven (meer) gedaan. Enerzijds omdat er in de regio geen slachthuizen zijn of slechts heel kleine slachthuizen. In andere regio's was er geen aanleiding voor een steekproef want geen signalen voor brandhaarden. Dit antwoord zal de dames Van Esch en Ouwehand echter niet tevredenstellen omdat zij benadrukken dat slachthuizen/vleesverwerkende industrieën een groot risico vormen, zeker gezien de situatie in Duitsland. In Duitsland zijn er wel weer grote uitbraken, ondanks de strengere maatregelen, maar zoals gezegd is dit in Nederland niet het geval. En GGD'en geven aan dat de grote slachthuizen zich echt goed aan alle maatregelen houden, mede ingegeven door economisch belang.